

Den gode vilden i Expressen

| av Magnus Nilsson

P O Enquist är en typisk vänsterintellektuell. Han skriver elegantare varianter av sådana texter som vanligtvis produceras av sossekansliet på Sveavägen.

En intelligent Lars Stjernqvist, typ.

DEN 26 JULI skriver han i Expressen om Arthur Engberg. Artikeln är föranledd av Håkan Blomqvists nyss utkomna bok *Socialdemokrat och antisemit?*

Arthur Engberg var en framstående socialdemokrat. Han var riksdagsman, minister i Per Albin Hanssons regering och innan dess chefredaktör för *Arbetet* och *Socialdemokraten*.

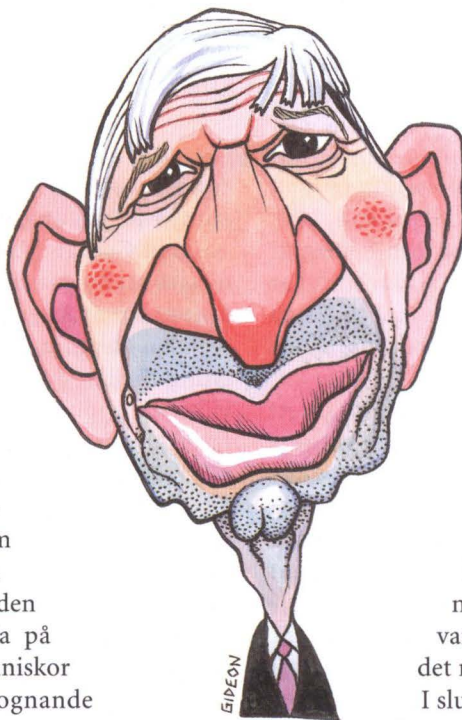
Under en tid var han också brinnande antisemit – ”judekomunismen” – en uppfattning som han dock senare tog avstånd från.

I praktiken var det väl så att den unge Engberg kom till Uppsala på 1910-talet och råkade på fel människor och influenser. Men som mognande människa kom han efterhand på att antisemitismen var en felaktig och obehaglig lära.

Redan i början av 30-talet har Engberg uppmärksammat nazismen och blivit avskräckt.

Håkan Blomqvist, liksom Enquist, laborerar med tanken på att rasbiologiskt färgad antisemitism inte är en folklig föreställning. I stället hade den sin grund i akademiska kretsar, bland annat på grund av att judarna framgångsrikt konkurrerade inom konst och vetenskaper.

OCH VISST, det är i så fall varken första eller sista gången bisarra politiska idéer fått fäste och utvecklats inom den akademiska världen. Under 70-talet frodades den marxistiska dårskapen vid universiteten. I dag feminismen. Efterfrågan från ministerierna och

medieeliten styr den fria tanken. Stacken har sina lagar.

Men det är alltså inget konstigt med Engbergs utveckling. Tanken att judarna hittat på stalinismen för att åstadkomma världsherravälde är trots allt rätt fnoskig även med den tidens mått mätt.

Ungdomsförvillelsen övergår i mogen eftertanke. Så har det varit för många.

MEN DET ÄR INTRESSANT ATT se hur detta beskrivs av P O Enquist i Expressen. Enquist måste stilla sin klåda att partipolitiserat allt. Engberg får inte bara vara en vanlig människa som blev sosse. Han måste ha varit en äkta sosse. Född sosse. Sosse av det rena blodet.

I slutklämmen skriver han:

”Den dolda historien om Arthur Engberg berättar i så fall om hur en arbetargrabb tvättar av sig den akademiska gyttjan, och börjar tänka själv.”

Det är alltså inte den mogne akademikern, på väg mot att bli en del av den absoluta makteliten i samhället, som överger antisemitismen utan en ”arbetargrabb”. Det klassbundna, goda ursprunget bryter åter fram hos Engberg. Det var det vi visste: den gode vilden är en sosse!

Men det mest fantastiska med alltsammans är att Engberg enligt Enquist i denna gudomliga metamorfos har blivit arbetargrabb.

När han föddes var han nämligen lantbrukarson i ett bapisthem.

Magnus Nilsson (magnus.nilsson@frank.se) är konsult på Frank Kommunikation.